

DIÀLEGS

Grau en Logopèdia

«Tractem qualsevol alteració relacionada amb la comunicació»

Coordinació: Magda R. Brox
Fotografies: Miguel Lorenzo

1_ Francisco Olivares, estudiant de segon de batxillerat de l'IES Districte Marítim de València

2_ Vicenta Ávila, coordinadora del grau en Logopèdia de la Universitat de València

3_ Santiago Estañán, orientador de l'IES Districte Marítim de València

4_ Natalia Martínez, estudianta de segon de batxillerat de l'IES Districte Marítim de València

NATALIA MARTÍNEZ. Com ha canviat la titulació en passar de diplomatura a grau?

VICENTA ÁVILA. Ha canviat el pla d'estudis, és clar. Podríem dir que la titulació s'ha fet gran i s'han consolidat uns estudis que s'impartien de fa només 10 d'anys. Abans, la formació en logopèdia es podia adquirir mitjançant un màster propi de la Universitat. Ara tenim el grau, que són estudis oficials, i amb aquest canvi es possibilita als futurs graduats i graduades continuar la seua formació de manera més especialitzada amb els estudis de màster universitari i de doctorat.

FRANCISCO OLIVARES. Els titulats en Logopèdia treballen sols en l'àmbit sanitari?

VICENTA. És un grau que pertany a la branca de les Ciències de la Salut i els titulats normalment exerceixen en l'àmbit

sanitari, perquè a les escoles qui hi realitza aquesta tasca, en la pràctica, són els mestres en Audició i Llenguatge i no els logopedes. Ara bé, en l'actualitat s'està treballant des dels col·legis professionals per a fer possible que els i les logopedes puguen desenvolupar el seu treball també en centres educatius.

FRANCISCO. On es fan les pràctiques?

VICENTA. A hospitals, a centres de salut, a centres d'estimulació primerenca, a clíniques privades, a associacions de sords i a col·legis. La Facultat de Psicologia té convenis amb una gran quantitat d'institucions, fet que li permet oferir moltes més places de pràctiques que alumnes hi ha per fer el pràcticum. Per exemple, aquest últim any s'han ofert més de noranta places.

Una classe de pràctiques de l'alumnat de Logopèdia a la Universitat de València.

NATALIA. Dins del grau, hi ha la possibilitat d'especialitzar-se?

VICENTA. No, però, en aquests moments treballem en la configuració d'un màster oficial, que hem presentat a l'Agència Nacional d'Avaluació de la Qualitat i l'Accreditació (ANECA) i que oferirà formació especialitzada en el camp de la logopèdia.

FRANCISCO. S'hi aprèn el llenguatge de signes?

VICENTA. Hi ha una assignatura específica on es treballen diferents sistemes alternatius i augmentatius de comunicació i posa l'alumnat en contacte amb altres sistemes de comunicació, com ara el llenguatge de signes. Les matèries que s'imparteixen en primer curs són generals; en segon curs, de descripció i avaluació; i en tercer, d'intervenció. El quart curs està dedicat a les pràctiques externes, al treball de fi de grau i a les assignatures optatives. El pràcticum té 24 crèdits que representen, aproximadament, 500 hores.

SANTIAGO ESTAÑÁN. Quin és el perfil professional del logopeda?

VICENTA. Tractem qualsevol alteració relacionada amb la comunicació. Pot ser una alteració del desenvolupament, és a dir, nadons amb algun trastorn; alteracions sobrevin-

«S'està treballant des dels col·legis professionals per a fer possible que els i les logopedes puguin desenvolupar el seu treball també en centres educatius»

gudes; trastorns cranioencefàlics; accidents de qualsevol tipus que poden afectar a nivell neurològic i, per això, afectar el llenguatge; vessaments cerebrals, etc. Es treballa molt amb menuts i la casuística és molt variada. Per exemple, en casos de trastorns de comunicació severos com a conseqüència de l'autisme o de la síndrome de Down; amb xiquets amb trastorns específics del llenguatge, que van bé en matemàtiques i en ciències, però que fracassen en assignatures que tenen a veure amb el llenguatge; i amb aquells que pronuncien malament determinats fonemes. Amb la població adulta fem també diverses intervencions com, per exemple, ensenyar a impostar la veu a professionals que pateixen d'alteracions vocals perquè passen moltes hores parlant en públic, com ara docents, periodistes i cantants, per als quals la veu constitueix l'eina de treball. També amb persones grans que han perdut el sistema de comunicació com a conseqüència de l'Alzheimer, etc.

Grau en Logopèdia

L'objectiu del grau en Logopèdia és proporcionar a l'estudiantat la formació teòrica i pràctica necessària per donar solució als diferents problemes relacionats amb la veu, l'audició, la parla i el llenguatge (tant oral com escrit). Per aconseguir-ho, és necessària una competència transversal que considere aspectes diversos de biologia, medicina, psicologia, lingüística, pedagogia, etc. La logopèdia abasta tots els problemes del llenguatge i aquests no pertanyen al món de la infantesa en exclusiva.

Una professió regulada que s'obre pas

Malgrat que fa poc de temps que la logopèdia és una professió regulada, aquesta consideració legal ha provocat que es consoliden progressivament àmbits d'actuació ben definits. Així, la institucionalització de la figura del i la logopeda en el sistema sanitari i els serveis d'assistència social és un procés en creixement. En aquest camí han exercit un paper fonamental els col·legis professionals, que han subratllat la importància d'una carrera que va començar com a màster propi i que fa una dècada va esdevenir una diplomatura a la Universitat de València, fins que l'espai europeu d'educació superior ha permès que esdevinguera un grau. A més, els graduats en Logopèdia poden exercir la seua tasca en l'àmbit privat junt amb d'altres professionals (fisioterapeutes, psicòlegs...) i poden establir convenis amb empreses dels sectors de la salut i de l'ensenyament.

CENTRE:

Facultat de Psicologia

CAMPUS: Blasco Ibáñez

WEB: www.uv.es/psicologia

TEL.: 963 983 579

CRÈDITS: 240

CURSOS: 4

PLACES PER A PRIMER: 80

NOTA DE TALL: 8,024

MATÈRIES DE FORMACIÓ BÀSICA: 60 crèdits (36 de la branca pròpia)

MATÈRIES OBLIGATÒRIES: 120 crèdits

MATÈRIES OPTATIVES: 30 crèdits

PRÀCTIQUES EXTERNES

OBLIGATÒRIES: 24 crèdits

TREBALL DE FI DE GRAU:

6 crèdits

NATALIA. Es pot passar d'aquest grau a un altre, com, per exemple, Psicologia?

VICENTA. De moment, quan s'arriba a segon, la Comissió Acadèmica de Títol (CAT) revisa el pla d'estudis en què està l'estudiant i aquell al qual vol incorporar-se. Si són de la mateixa branca i l'estudiant té aprovats almenys els 36 crèdits de formació bàsica s'hi pot intentar el canvi. Ara bé, per a aquest supòsit hi ha molt poques places.

FRANCISCO. Quines assignatures són més complicades d'aprovar?

VICENTA. Sempre han tingut fama, tant en aquesta titulació com en Psicologia, les de l'àrea metodològica, perquè constitueixen la part matemàtica de la titulació i sembla que costen més, però són indispensables per a qualsevol universitari, per poder entendre la literatura científica i per començar en el món de la investigació.

SANTIAGO. Quines són les novetats que ha introduït l'espai europeu d'educació superior en la metodologia docent?

VICENTA. El grau té un contingut molt més pràctic i implica una constància major pel que fa al treball que realitza l'alumnat. La carrera té 240 crèdits. Cada crèdit

europeu correspon a 25 hores, de les quals 15 són de treball de l'alumne i 10 són hores presencials que s'han de cursar a l'aula. Així, per exemple, una assignatura de 6 crèdits, són 60 hores d'assistència a classe en un quadriestre i 90 hores que s'avaluen a través de la participació en tutories, del treball individual de l'alumnat, de xarrades, de treballs en grup, etc. Cal destacar que és una carrera molt interdisciplinària en la qual convergeix professorat de centres com ara Psicologia, Filosofia i Ciències de l'Educació, Filologia, Medicina i Fisioteràpia.

SANTIAGO. Com es treballa amb els alumnes de primer? Hi ha alguna mena de tutories?

VICENTA. D'una banda hi ha el Pla d'Acció Tutorial, que està funcionant de manera molt eficient en aquesta titulació. A més, tenim un equip de mentors integrat per estudiants de cursos superiors que s'encarreguen d'atendre els estudiants nouvinguts i perceben a canvi d'aquesta acció uns crèdits per completar la carrera. El professorat coordinador d'aquest programa «Mentors. Tutoria entre iguals» ha elaborat una sèrie de materials sobre tècniques d'estudi, gestió del temps i altres temes d'interès per als estudiants que estan disponibles en l'Aula Virtual i que són bastant utilitzats pels alumnes de primer. ■